

Schoolmoestuin gestoeld op permacultuur

Rond 12 uur werden we verwacht op IKSO, het Instituut voor Katholiek Secundair Onderwijs te Denderleeuw.

Iedereen heeft de mond vol van het belang van natuur en van het buiten zijn voor kinderen, van terug in contact komen met de bodem en de planten. Hier wordt het in de praktijk gebracht!

Op deze middelbare school heeft Joris Luybaert in 2013 het initiatief genomen om een permacultuurtuin aan te leggen en te onderhouden, een tuin door en voor leerlingen.

AUTEUR Frank Anrijs

Gestart in 2013

In het najaar van 2013 is Joris met een groep leerlingen gestart met het omvormen van een grasveld naar een permacultuurtuin, volledig volgens de principes van permacultuur: niet spitten, mulchen, aandacht voor randen, planten zelf laten uitzaaien, aantrekken van natuurlijke vijanden, ...

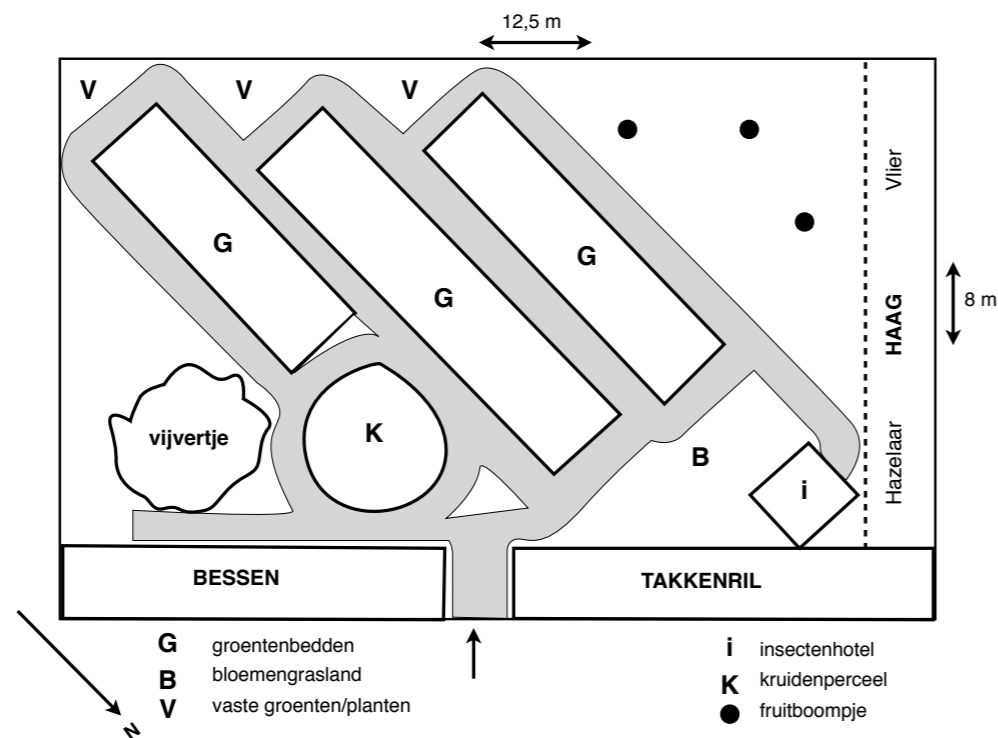
Het eerste plan was opgemaakt voor een moestuin van 100 m². Ondertussen, twee jaar verder, is er een flinke uitbreiding voorzien zodat er meer dan drie bedden met groenten kunnen aangelegd worden.

Uiteraard moet er nog veel uitgezocht en uitgeprobeerd worden, en loopt niet alles van een leien dakje, maar in welke moestuin is dit wel zo?

Vaste dagen

Ongeveer één keer per maand wordt er op een woensdagnamiddag in de permacultuurtuin gewerkt. Vanaf 12.00 tot ongeveer 15.00 uur werkt Joris samen met een groep leerlingen en onderhouden zij de tuin.

Om 12.00 uur komen de eerste leerlingen aan in het leslokaal en eten zij hun boterhammen op. Achteraan in het

Grondplan van de permacultuurtuin IKSO. Tekening: Joris Luybaert.

Leerlingen aan het werk. Foto: Yggdrasil.

lokaal liggen verschillende boeken over permacultuur die de leerlingen kunnen inkijken, zelfs een exemplaar van het Permacultuur Magazine is aanwezig!

De middag is stevast opgebouwd uit een stuk theorie en daarna praktijk in de tuin. In het begin gaf Joris nog redelijk veel theoretische uitleg, maar al snel merkte hij dat dit niet echt aansloeg en dat de leerlingen toch liever snel buiten gingen werken.

Het theoretische gedeelte is beperkt tot zo'n 30 minuten en belicht de praktische kant van de theorie. Toen wij aanwezig waren, werden er fruitbomen geplant. In het theoretische deel werden de verschillende soorten fruitbomen en -struiken bekeken, waaronder ook enkele speciale en minder gekende fruitsoorten.

Na dit korte overzicht en wat extra uitleg, gingen we naar de moestuin. Het was toen eind november en dus het ideale moment om fruitbomen te planten en wat onderhoudswerkzaamheden te doen.

Werken maar!

De bomen lagen klaar, de jongeren konden direct beginnen met het maken van de plantgaten, en ook andere klusjes zoals het uitspreiden van compost en het aanvullen van de takkenril. Alles werd vlot aangepakt.

Het is een naschoolse activiteit waar op vrije basis voor gekozen wordt, dus iedereen was gemotiveerd om te werken, ook al waren de weersomstandigheden niet ideaal.

Twee redenen om mee te doen

Door te praten met de verschillende leerlingen viel snel op dat de groep in twee te delen was. Een deel jongeren kwam werken om echt te leren hoe ze moesten tuinieren om het daarna ook in de eigen tuin toe te passen.

Het andere deel kwam vooral om met vrienden te kunnen samenzijn en te werken, maar niet zozeer met de intentie om thuis ook een moestuin te beginnen.

Bij velen was de kennis van tuinieren beperkt, en wat ze meekregen van thuis was enkel informatie over gangbaar tuinieren.

Deze woensdagnamiddagen geven hen dus een andere kijk op tuinieren, en ineens ook een andere kijk op natuur. Het werken in deze tuin is voor hen een leuke activiteit, en door deze link zullen ze later sneller geneigd zijn om ook een eigen moestuin te onderhouden.

Je merkt al gauw dat de nadruk niet op het werken ligt, maar op bezig zijn in de tuin, op plezier en leren.

Soms wat zoeken

Werken in de tuin is soms plezierig, maar soms kan het ook eentonig zijn. Joris vertelt over de middag waarbij een hele grote hoop compost moest verplaatst worden. Urenlang met kruiwagens rondrijden is goed voor één keer, maar wordt best niet te vaak herhaald.